

Chr. Kinderdagverblijf • BSO • Gastouderbureau

de Boerderij

Protocol pesten

Op kinderdagverblijf de Boerderij bespreken wij met de kinderen hoe we met elkaar omgaan en leren we al jong rekening te houden met andere kinderen en ook zelf grenzen aan te geven. In de leeftijd van 0-4 spreek je nog niet echt van pesten. Duwen, trekken, slaan, dingen afpakken en niet kunnen delen zijn onderdeel van een normale ontwikkelingsfase. Vanaf 4 jaar kan het voorkomen dat er gepest wordt, op school, maar ook op de BSO. Dit proberen we te voorkomen, maar mocht het toch gebeuren dan is het belangrijk om de signalen te herkennen en met elkaar het pesten te stoppen. In dit protocol richten wij ons daarom vooral op het pesten op de BSO

Wat is pesten?

In een veilige omgeving kun je te vaak plagen, vervelende grapjes maken of een begin van pesten nooit helemaal uitsluiten. Maar je kunt er als team samen met de kinderen wel voor zorgen dat het niet tot langdurig pesten of 'herhaald geweld' komt. Het pesten is een serieus probleem. Daarom moet er op het kinderdagverblijf en Bso de Boerderij ook actief op gelet worden. Slechts onder bepaalde voorwaarden spreken we over pesten:

- Pesten gebeurt systematisch. Wie gepest wordt, staat herhaaldelijk en over een lange periode bloot aan pesterijen.
Dat in tegenstelling tot plagen. Plagen is onschuldig en blijft eerder eenmalig.
- Bij pesten is de machtsverhouding ongelijk. De pester is steeds sterker dan de gepeste. De gepeste kan zich moeilijk verdedigen tegen degenen die pesten.
- Schade: er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.
- Herhaald: het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op één slachtoffer gemunt hebben.
- Opzet: de pester weet meestal heel goed dat het om pesten gaat, maar gaat er bewust mee door.

Plagen is vaak een incidenteel, onbezonnen en spontaan negatief gedrag, waarbij humor een rol kan spelen. Het herhaaldelijk en langdurig karakter ontbreekt hierbij. Het plagen speelt zich af tussen twee kinderen of groepen die min of meer gelijk zijn.

Pesten wordt gekarakteriseerd door het feit dat er sprake is van herhaaldelijke negatieve acties naar één persoon die meestal ook niet gelijk is aan de pester of de pesters. Wat het slachtoffer ook doet, het is nooit goed. Op de achtergrond is er vaak een zwijgende groep kinderen bij betrokken. Zij vormen het publiek van de pester, waar hij zijn succes aan af meet.

Een ander soort van pesten is het digitaal pesten. Dit gebeurt als kinderen, over de chat of mail, gepest worden.

Bso de Boerderij weet dat dit vaak voorkomt en daarom mogen kinderen geen gebruik maken van chatprogramma's en of mobiele telefoons op de groep.

Signalen van pesterijen

- Eventuele vrienden van de gepeste ook gaan buiten sluiten
- Herhaaldelijk zogenaamd leuke opmerkingen maken over iemand in de groep
- Een kind in de groep voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Opmerkingen maken over kleding of andere uiterlijke dingen
- Buiten school/bso tijd het kind opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achternarijden
- Bezittingen afpakken en/of kapot maken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- Vaak een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen

Hoe herken je een pester?

- Problematische thuissituatie van de pester. Er wordt thuis bijvoorbeeld weinig aandacht aan het kind geschonken.
- Gevoel van anonimiteit. De pester voelt zichzelf alleen in de groep en probeert zich door iemand naar beneden te drukken belangrijk te maken.
- Kinderen moeten voortdurend met elkaar de competitie aangaan. Hierdoor ontstaat er geen gevoel van eigenwaarde.
- Strijd om macht in de groep.
- De pester ziet voorbeelden van autoritaire leiderschapstijl, bijvoorbeeld bij pedagogisch medewerker of leerkracht.

Hoe kun je pesten voorkomen?

Kinderen moeten leren hoe je met conflicten omgaat in de groep. Belangrijk hierbij is om het met de kinderen te hebben over:

Respect: Hoe ga je met elkaar om? Wat is respectloos en wat niet?

Normaal: Wat is normaal gedrag? Wat zijn de regels hiervoor en wanneer ga je over de regels heen?

Grenzen: Hoe geef je de grens aan. Wanneer is NEE ook echt nee?

Geweld: hoe los je conflicten op zonder geweld?

Het eenmalig afspreken van gedragsregels of een anti-pestprotocol is echter niet voldoende. Het gaat ook om het trainen van sociale vaardigheden en het leren conflicten zonder geweld op te lossen. Dat vraagt van alle kinderen dat ze leren tijdig 'Nee' en 'Stop, hou op' te zeggen en de geweldloze bemiddeling van anderen inroepen als het pesten niet stopt. Wij proberen kinderen weerbaar te maken door ze veel conflicten zelf te laten oplossen. Aan de andere kant leren wij kinderen de grens van anderen te respecteren. Nee en stop, betekent ook nee en stop.

Op Bso de Boerderij hebben wij het regelmatig over thema's als iemand buitensluiten en hoe je met kinderen omgaat. Wij spelen hierin op de beleving van de kinderen. 'Denk eens in hoe jij je zou voelen als... werkt hierbij goed.

Jaarlijks laten wij het thema pesten terugkomen op alle groepen om het onderwerp levendig te houden en alert te blijven met elkaar.

Op de groep kunnen we concreet pesten voorkomen door:

- Agressie in banen houden door veel te bewegen, sporten.
- Sporten in competitieverband, omgaan met regels en winnen en verlies
- Sporten zonder competitie, niet alles draait om winnen en verlies
- Meegeven van waarden en normen
- Kinderen veel verantwoordelijkheid geven
- In gesprek gaan met kinderen over pesten, buitensluiten doen we niet.
- Als pedagogische medewerker zelf positief leiding te geven

Welke stappen nemen we als er gepest wordt.

We streven ernaar dat iedereen binnen de Boerderij zich goed voelt.

Het is dus heel belangrijk dat pesterijen gemeld worden. Doe dat bij de groepsleiding, directie, of bij de leidinggevende van de BSO. Wij nemen dit altijd serieus!

Als er gepest wordt, dan zullen de pedagogisch medewerkers een aantal stappen nemen;

1. Gesprek voeren met het kind dat gepest wordt.
We proberen erachter te komen in welke mate en hoe het kind gepest wordt, overleggen over mogelijke oplossingen en steunen het kind bij het kiezen van de oplossingen.
2. Gesprek voeren met de pester.
Bespreekbaar maken wat pesten voor de ander betekent en hoe je pestgedrag om kunt bouwen naar positieve relaties met anderen.
3. Gesprek met de pester en het gepeste kind
Om afspraken te maken hoe we het pesten kunnen stoppen.
4. Gesprek voeren met de hele groep.
Praten over pesten en hun rol hierin. Kinderen die passief meepesten doen dit omdat ze zelf ook vaak bang zijn om gepest te worden. Kinderen moeten weten dat dit geweld niet door de beugel kan en het ook niet loont. Door aan te geven dat het wel stoer is om het op te nemen voor iemand die gepest wordt, hopen we dat kinderen het wel durven te zeggen. Niets doen is ook niet goed.
5. Gesprek met de ouders van het kind dat gepest wordt en de pester. Het is belangrijk dat ouders betrokken worden om het pesten aan te pakken. Het is zowel voor pesters als slachtoffers van belang dat de ouders meehelpen om hun gedrag op de juiste manier te veranderen.
6. Nagesprek met het bso team en samen tot een handelingsplan komen. Door met elkaar te bespreken wat alle uitkomsten waren van de gesprekken en alles op een rijtje te zetten, hopen we tot afspraken te komen en het pesten te stoppen. We wijzen kinderen (en ook de ouders) op de afspraken die gemaakt zijn als deze niet worden nageleefd. Pedagogisch medewerkers kijken vaker op de “stillere plekje” of het nog goed gaat.

Na twee weken evalueren de pedagogisch medewerker met de pester en het gepeste kind of deze afspraken werken. Als dit niet het geval is, dan moeten er nieuwe afspraken worden gemaakt. Ook overleggen de pedagogisch medewerker met ouders van zowel de pester als het gepeste kind hoe het op de BSO gaat.

Naast alle gesprekken die met alle betrokkenen gevoerd worden, observeert de pedagogisch medewerker extra goed. Op de BSO zijn kinderen vanaf een bepaalde leeftijd toe aan minder toezicht en zonderen zich wat meer af, buiten het zicht van de medewerker wat het toezicht moeilijker maakt. Als blijkt dat de sfeer in een groep deze privileges niet toelaat, dan kan er besloten worden, om hierin tijdelijk iets te veranderen. Een voorbeeld zou kunnen zijn dat er niet meer alleen boven en of buiten gespeeld mag worden zonder toezicht van een pedagogisch medewerker.

We houden verslaglegging bij van alle gesprekken die er zijn geweest, zodat we dit in het team bespreekbaar kunnen houden tijdens het kindmentor gesprek. En de verslaglegging wordt in het kinddossier getopt.